

KINNITATUD
direktori 31.10.2012
käskkirjaga nr 1-4/20
MUUDETUD
direktori 15.09.2021
käskkirjaga nr 46

ILMATSALU PÕHIKOOLI TUGE VAJAVATE ÕPILASTE TOETAMISE KORD

Ilmatsalu Põhikooli tuge vajavate õpilaste toetamise kord sätestatakse *Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse* § 23, 46, 47, 48, 49, 58 ja *Põhikooli riikliku õppekava* § 17 ja *Tugispetsialistide teenuse kirjeldus ja teenuse rakendamise kord* § 2 alusel.

1. Üldsätted

- 1.1. Käesolev kord reguleerib hariduslike erivajadustega ja üldist tuge vajavate õpilastele vajaliku toe pakkumist. *Tuge vajavate õpilaste toetamise kord* on üks osa *Ilmatsalu Põhikooli õppekavast*.
- 1.2. Kool lähtub õppe korraldamisel kaasava hariduse põhimõtetest. Tulenevalt õpilase individuaalsest vajadusest tagatakse õpilasele võimetekohane õpe ja vajalik tugi õpetajate, tugispetsialistide ja teiste spetsialistide koostöös.
- 1.3. Õpilasele, kellel tekib takistusi koolikohustuse täitmisel või mahajäämus õpitulemuste saavutamisel, annab kool üldist tuge, mis kujutab endast õpetaja pakutavat individuaalset lisajuhendamist, tugispetsialistide teenuse kättesaadavust ning vajaduse korral õpiabitundide korraldamist individuaalselt või rühmas.
- 1.4. Kui kooli tagatud üldine tugi ei anna õpilase arenguks soovitud tulemusi, siis võib rakendada koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel tõhustatud tuge või erituge. Sellisel juhul on õpilane käsitletav haridusliku erivajadusega õpilasena.
- 1.5. Vajaduse korral tagatakse õpilasele koolis tasuta vähemalt eripedagoogi, logopeedi, psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi (edaspidi koos *tugispetsialistid*) teenus. Tugispetsialistide teenuse rakendamiseks loob võimalused kooli pidaja ning teenuse rakendamist korraldab direktor.

2. Üldise toe pakkumise põhimõtted

- 2.1. Vajalik on võimalikult varajane märkamine ja püüda ennetada õpi- ja käitumisprobleeme (klassiõpetaja/aineõpetaja konsultatsioonitunnid, arenguestlused, kontakt koduga, kontakt teiste aineõpetajatega, täiendav töö õpiabirühmas, huviringid).
- 2.2. Õpilaste toetamise tulemuslikkuse tagab kooli ja kodu tihe ning järjepidev koostöö.
- 2.3. Kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamiseks ja kodus õppimiseks.
- 2.4. Õpilase esmane abistaja ja nõustaja on klassi- või aineõpetaja, kes jälgib õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning kohandab õpet vastavalt õpilase vajadustele.
- 2.5. Kui õpilasel ilmneb vajadus saada koolis täiendavat tuge, teavitatakse sellest vanemat ning kool korraldab õpilase pedagoogilis-psühholoogilise hindamise õpilasele vajaliku toe väljaselgitamiseks.
- 2.6. Kui ilmneb õpilase andekus, tagatakse talle koolis individuaalse õppekava rakendamine ning vajaduse korral täiendav juhendamine aineõpetajate või teiste spetsialistide poolt haridusprogrammide või haridusasutuste kaudu.
- 2.7. Tugimeetmeid rakendatakse hariduslike erivajadustega õpilaste õppe koordineerija ettepanekul, vanema kirjalikul nõusolekul ja kooli direktori otsusel.
- 2.8. Kui kooli tagatud üldine tugi ei anna õpilase arenguks soovitud tulemusi, siis peab lapsevanema nõusolekul rakendama koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel tõhustatud tuge või erituge.

3. Tõhustatud toe ja eritoe rakendamine haridusliku erivajadusega õpilasele

- 3.1. Koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel ja vanema kirjalikul nõusolekul rakendab kool õpilasele tõhustatud tuge või erituge, terviseseisundist tulenevat koduõpet, koolikohustuslikule õpilasele mittestatsionaarset õpet, vähendab ja asendab riiklikus õppekavas ettenähtud õpitulemusi ühes või mitmes aines, soovitab sobivat õppekava rakendamist või vabastab õpilase kohustusliku õppeaine õppimisest.
- 3.2. Tõhustatud tuge rakendatakse õpilasele, kes oma püsiva õpiraskuse, psüühika- ja käitumishäire või muu terviseseisundi või puude tõttu vajab vähemalt üht järgmistest teenustest:
 - 3.2.1. pidevat tugispetsialistide teenust ja individuaalset õppekava ühes, mitmes või kõikides ainetes;

- 3.2.2. pidevat tugispetsialistide teenust ja osajaga õpet individuaalselt või rühmas;
 - 3.2.3. pidevat tugispetsialistide teenust ja individuaalset tuge klassis toimuva õppetöö ajal;
 - 3.2.4. õpet eriklassis.
- 3.3. Erituge rakendatakse õpilasele, kes tulenevalt tema raskest ja püsivast psüühikahäirest, intellekti- või meelepuudest või liitpuudest vajab:
- 3.3.1. puudespetsiifilist õppekorraldust, -keskkonda, -metoodikat, -vahendeid ning õppes osalemiseks pidevat tugispetsialistide teenust lõimituna sotsiaal- või tervishoiuteenustega või mõlemaga;
 - 3.3.2. osajaga õpet individuaalselt või rühmas või pidevat individuaalset tuge klassis või õpet eriklassis.
- 3.4. Tõhustatud toe ja eritoe rakendamiseks on kooli direktoril ja haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerijal õigus töödelda hariduse infosüsteemi teise kooli või lasteasutuse ja koolivälise nõustamismeeskonna kantud andmeid koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel ning tuge saavale õpilasele rakendatud tõhustatud toe ja eritoe kohta, kuid üksnes mahus ja ulatuses, mis on vajalik tõhustatud toe ja eritoe rakendamiseks.

4. Tuge vajavate õpilasi puudutav dokumentatsioon

4.1. Individuaalse arengu jälgimise kaart (IAJK)

4.1.1. Hindamise, testimise ja uuringute tulemused, samuti õpetajate tähelepanekud, tugispetsialistide ning koolivälise nõustamismeeskonna antud soovitusel, rakendatud teenused ja tugi ning hinnang nende tulemuslikkuse kohta kantakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardile (IAJK), mille avab klassijuhataja eKoolis. Ettepaneku kaardi avamiseks võib esitada lapsevanem, aineõpetaja või tugispetsialist.

4.1.2. Õpilase individuaalse arengu jälgimise kaarti täiendavad klassijuhataja, aineõpetaja, tugispetsialistid vähemalt üks kord õppeaastas. Direktor määrab koolis isiku, kes vastutab selle kaardi täitmise eest.

4.2. Individuaalne õppekava (IÕK)

4.2.1. Kool võib teha õpilast õpetades muudatusi või kohandusi õppeajas, õppesisus, õppeprotsessis ja õppekeskkonnas. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes kooli õppekavaga või riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemuste vähendamine või

asendamine, tuleb õpilasele koostada riiklikes õppekavades sätestatud tingimustel individuaalne õppekava.

4.2.2. IÕK koostab aineõpetaja koostöös tugispetsialistiga. IÕK koostamisel kaasatakse ka õpilane või piiratud teovõimega õpilase puhul vanem.

4.2.3. IÕK kinnitab kooli direktor.

4.3. Käitumise tugikava (KTK)

4.3.1. Individuaalne käitumise tugikava aitab toetada käitumisraskustega õpilast, kelle igapäevane toimetulek koolis on häiritud oskamatuses mõista ja adekvaatselt reageerida enda ja kaasõpilaste emotsioonidele, millest tulenevalt on raskendatud suhtlemine nii eakaaslaste kui ka täiskasvanutega.

5. Klassijuhataja/aineõpetaja tegevus

5.1. Klassijuhataja/aineõpetaja on esmane probleemi märkaja lähtuvalt õpitulemustest ja / või õpilase käitumisest.

5.2. Esimese etapina viib klassijuhataja/aineõpetaja õpilasega läbi vestluse, püüdes välja selgitada probleemi olemust.

5.3. Aineõpetaja viib läbi konsultatsioonitunde, mille eesmärgiks on õpilaste õppetöös järele aitamine õppekavas nõutavate õpitulemuste saavutamiseks. Aineõpetaja märgib konsultatsioonitunni eKooli.

5.4. Klassijuhataja/aineõpetaja kasutab vajadusel tugimeeskonnaliikme, lapsevanema või juhtkonna liikme abi.

5.5. Kui esmane sekkumine pole toonud tulemusi, siis esitab aineõpetaja HEV koordineerijale taotluse õpiraskustega õpilasele vajalike meetmete rakendamiseks.

6. Tugipersonali ülesanded

6.1. Eripedagoogi ülesandeks õpilase arengu- ja õpioskuste taseme kindlaks tegemine ja tema arengut mõjutavate tegurite ning õpivajaduste välja selgitamine; õpetajate juhendamine ja nõustamine õpilase õppe planeerimisel ja läbiviimisel; õpiabirühma- või individuaaltundide ettevalmistamine ja läbiviimine õppeasutuses.

6.2. Logopeedi ülesandeks õpilase kommunikatsioonivõime hindamine, kommunikatsioonihäiretega õpilaste väljaselgitamine, nende suulise ja kirjaliku kõne arengu

toetamine ning neile sobiva suhtluskeskkonna soovitamine; õpetajate toetamine õpilaste kommunikatsioonivõime arendamisel, taastamisel ning kompenseerimisel.

- 6.3. Koolipsühholoogi ülesandeks õpilase psühholoogilist arengut ja õppeprotsessis toimetulekut mõjutavate tegurite (psüühilised protsessid, isiksuse omadused, emotsionaalne seisund, vaimse tervise probleemid, suhtlemis- ja käitumisoskused) hindamine; õpilase nõustamine isikliku elu, õppetööga ning vaimse tervisega seotud probleemidega toimetulekul, tunnetusprotsesside, vaimsete võimete, käitumis- ja suhtlemisoskuste arendamisel ning õpi- ja karjäärivalikute tegemisel; õpilase toetamine ning vanema ja kooli personali nõustamine kriisisituatsioonist väljatulekuks toe korraldamisel.
- 6.4. Sotsiaalpedagoogi ülesandeks on õpilase sotsiaalsete oskuste hindamine ning tema eakohast tegutsemisvõimet takistavate tegurite analüüsimine, õpilase suhtlemisoskuse ja sotsiaalse pädevuse kujundamine ja toetamine; koolis esilekerkivate õpilaste sotsiaalsete ja koolikohustuse täitmist takistavate probleemide kaardistamine, nende ennetus- ja lahendustegevuste koordineerimine.
- 6.5. Õpiabiõpetaja ülesandeks on toetada õpilasi, kellel vaatamata klassi- ja aineõpetajate abile, õpetuse diferentseerimisele ja individualiseerimisele on püsivad raskused õppekava nõuetele vastavate õpitulemuste saavutamisel.
- 6.6. Abiõpetaja kuulub pedagoogilise personali hulka, kelle ülesandeks on koostöös õpetajaga toetada õppija arengut, aitamaks õpilasel saavutada püstitatud õpitulemusi. Ta abistab tuge vajavaid õpilasi kogu rühma või klassiga läbiviidavas töös õpetaja ja/või tugispetsialisti eelneva juhendamise järgi.

7. Õpilase toetamise võimalused koolis

- 7.1. „Puuduliku“ või „nõrga“ veerandihinde saanud õpilane on kohustatud käima vastava aine konsultatsioonitunnis, kus talle osutatakse individuaalset tuge. Puuduva veerandihindega („X“) on kohustus käia aineõpetaja konsultatsioonitunnis.
- 7.2. Õpiabi, osaajaga õpet viib läbi vastava täiendkoolituse lõpetanud õpetaja, eripedagoog või logopeed, kes kannab tunnid sisse eKooli. Tagasisidestamine toimub jooksvalt.
- 7.3. Õpiabi pakutakse 1.-9. klassi õpilasele, kes vaatamata klassi- ja aineõpetajate abile, õppekohandamisele ja lisajuhendamisele ei suuda täita põhikooli riiklikust õppekavast tulenevaid klassi ainekava nõudeid. Õpiabirühma võib moodustada erinevate klasside õpilastest.
- 7.4. Õpiabirühma suunatud õpilasele avab klassijuhataja individuaalse arengu jälgimisekaardi,

mis on lapsevanemale kättesaadav eKoolis.

- 7.5. Õpiabitundides kujundatakse ja arendatakse eripedagoogiliste võtete abil õpioskusi ja – vilumusi nendes õppeainetes, milles õpilasel on raskusi eeldatavate õpitulemuste saavutamisel; arendatakse tunnetus-, õpi- ja eneseväljendusoskusi; korrigeeritakse kõnepuudeid ja arendatakse suulist ja kirjalikku kõnet.
- 7.6. Õpiabirühma õppele viidavate õpilaste nimekirjad koostab HEV koordineerija koostöös aineõpetajate, õpiabirühma õpetaja ja eripedagoogiga. Nimekirjad kinnitatakse vanema nõusolekul direktori käskkirjaga. HEV koordineerija teeb õppeaasta jooksul direktorile vajaduspõhiselt ettepaneku õpiabirühma nimekirjade korrigeerimiseks.
- 7.7. Õpiabirühmast väljaarvamisest teatab õpiabirühma õpetaja vanemat eKooli kaudu.

8. Õpilase täiendavad toetamise võimalused koolis

8.1. Huvialaringide töö

- 8.1.1. Huviringide töö eesmärgiks on tekitada huvi, laiendada silmaringi ning juhendada tegelema oma huvialaga.
- 8.1.2. Ringitunnid toetavad koolis läbiviidavat õppe- ja kasvatustööd ning aitavad õpilastel tegeleda süvendatult huvipakkuva valdkonnaga. Ringitöö tegevuse kohta peetakse päevikut eKoolis.